

Schimbarea nevoii sau nevoia schimbării?

M. Drăgoi

Drăgoi M., 2022. Change of need or the need of change? Bucov. For. 22(1): 3-5.

Abstract. After a startling parallel between „Air-Crash Investigation”, the famous serial of National Geographic, and the Portuguese fado – both conveying a sense of deep grief followed by hope, the article jumps into the core idea: the Romanian legal framework is the root of any wrongdoing with the evaluation, harvesting and transporting the wood from forests to the end users. Being very strict, stating that volume of A shall be equal to volume of B, the Forest Code has created its own loophole: as long as A shall be equal to B, one of the two figures, or both, A and B, are being altered in order to meet the mandatory legal provision, A equals B. Whatever error may occur when A and B are being measured, this measurement error shall „disappear” in official documents where A equals B, in order to comply the law. The cumulative errors of measurement, that is a spare volume, will eventually circulate through the economy in different forms and, once in a while, this wood will be reported as illegal. The basic line is that the two pairs of numbers won’t ever be perfectly equal simply because a tree cannot be accurately measured and cannot be chopped in infinitesimal units, or weighs on a laboratory scale. We compare the assessment of aggregating the volumes with the process of compensating the errors within a topographic polygonal course. If all measurement errors are being compensated after each stop, the field work won’t ever end. This unsolved issue still lingers on the Romanian forest policy and the decision makers still believe that controlling more and more, solves the problem, even though the outcome turns to be the opposite of the expected one: the more controlling, the more people have the tendency to alter either A or B, in order to comply with the law.

Keywords: illegal harvesting, over-regulation, double-checking.

Author. Marian Drăgoi (marian.dragoi@usm.ro) - ”Ștefan cel Mare” University of Suceava, Faculty of Forestry, 13 Universității, 720229 Suceava, Romania.

Manuscript received May 17, 2022; revised June 10, 2022; accepted June 20, 2022; online first July 30, 2022.

Mărturisesc că două lucruri îmi plac la nebunie: serialul „Dezastre în aer”, difuzat de National Geographic, și fadoul, muzica tradițională portugheză care m-a contaminat încă de la primul festival Cerbul de aur, unde a cântat Amalia Rodriguez. Îmi place fadoul atât de mult, încât mintea mea sincretică – deh, nimeni nu e perfect – i-a sugerat Anei Moura, o

celebră cântăreață contemporană, să fie mai atentă la volumul instrumentelor de acompaniament pentru că – îi spuneam pe Facebook, unde sunt un aprig critic muzical –, fadoul trebuie să fie ca un episod din dezastre în aer: durere, suferință, au murit niște oameni, dar sacrificiul lor alimentează totdeauna speranța creșterii siguranței transportului aerian. Ceea

ce chiar se întâmplă. O gafă asemănătoare, la altă scară (și la alți bani!), a făcut un jurnalist de la New York Times, ce a comparat vibrația violoncelului lui Pablo Casals cu sunetul unui bombardier B52. Războiul din Vietnam era în toi iar celebrul artist spaniol era într-un turneu mondial de promovare a păcii. Și gafele îți dau un dulce sentiment de solidaritate!

Dar care este legătura dintre aviație și silvicultură? Una de abordare, pe care o voi detalia în continuare.

Deși transporturile aeriene se bazează exclusiv pe proceduri, întreaga industrie este orientată spre profit și siguranță. Obiective care sunt total antagoniste, oriunde și oricând. Dar, atenție! Deși profitul este cel mai important rezultat, ori de câte ori siguranța este afectată de un accident ce are o nouă „etologie” – adică o altă combinație de cauze – se schimbă, dacă și cât e nevoie, nu doar avioanele, ci și procedurile, indiferent de cost! Mulți producători de avioane au dispărut din cauza unui singur dezastru! Și viața a mers mai departe! Cu un acord de fado în final.

De ce fac un ocol atât de larg până să ajung la subiect? Pentru că suntem pe cale de a rata două oportunități, pe care nu cred că le vom mai avea simultan în următorul deceniu. Despre una am scris cu atât de mult timp în urmă încât am temeri că am avut dreptate¹. Noul și mult așteptatul set de norme tehnice,acompaniate de ghiduri de bune practici, a făcut obiectul unui editorial și tot ce putem face, până la „lansarea” mult așteptată, este să ghicim cine este vocea și cine acompaniază: norma ghid sau ghidul normă?

A doua oportunitate apărută între timp este noua strategie forestieră, în curs de elaborare².

Încercând să găsec o cauză comună a eșecurilor în comunicarea cu restul lumii, am realizat că silvicultura, în special cea românească, după ce și-a făcut de cap o bună bucată de vreme (păcatele prea democratice tinereți), a rămas captivă în două „chei de control” eminentamente contabile, ce nu au cum să ajute în niciun fel la o comunicare onestă și de bună-credință. Nici în trecut, nici acum, nici pe viitor.

Cele două nefaste „chei” derivă chiar din reglementările silvice și se referă, pe de o parte, la încadrarea volumului recoltat anual în posibilitatea anuală, iar pe de altă parte la egalitatea, la fel de forțată, dintre volumul total al APV și volumul lemnului de lucru. Cât timp orice diferență dintre cele două cupluri de valori va fi sancționată de lege, cei implicați - adică administratorii de păduri și firmele de exploatare forestieră – vor căuta să se conformeze legii făcând, tacit, mici înțelegeri asupra modului în care va fi împărțit profitul realizat, culmea!, de teama încălcării legii.

Am explicat mai în detaliu consecințele într-un alt editorial, a cărui retragere mi-a fost cerută de un amic, într-o sfântă zi de... 1 ianuarie. Am acum posibilitatea să fiu mai clar: cât timp o persoană mistifică niște date pentru a se conforma legii, respectivele date vor fi modificate în interesul exclusiv al respectivei persoane. Nu are nimic comun cu etica profesională sau cu buna-credință. E o abordare elementară a gestionării riscului: nu vine de la Leibnitz³ („trăim în cea mai bună din lumiile posibile”), ci de la briciul lui Ockham⁴: „explicația cea mai simplă e și cea mai plauzibilă”.

Cine a făcut o simplă drumuire cu un aparat topografic știe că abia la sfârșitul lucrării se compensează erorile, nu la fiecare stație.

¹ Dragoi M, 2015. Cui prodest? Câteva reflecții asupra mult așteptatelor norme tehnice. Bucovina Forestieră 15(2): 135-137.

² Nichiforel L, Baban A, Bouriaud L, Blujdea V, Covrig I, Dragoi M, Melu R, Nicolaescu D, Popa B, Scriban RE, Sfirlogea S, Stanciu E, Stanciu G, Orban A, Vlad R, 2019. Viziune și principii de dezvoltare a politicii forestiere din România 2020-2030. Bucovina Forestieră 19(2): 173-181.

³ Gottfried Wilhelm von Leibniz a fost cel mai influent filozof german al perioadei iluministe, cel ce a introdus conceptul de funcție matematică.

⁴ William de Ockham a fost scriitor și moralist englez, de formație franciscană, considerat a fi printre cei mai influenți gânditori ai secolului XIV.

Dacă vrei să o faci la fiecare stație, ai de lucru enorm, și nu mai termini niciodată. La fel și la planimetrare, pentru cei ce și-au tocit coatele și ascuțit mintea prin facultățile de profil, pe stil vechi. Dar nu mă miră nimic, din moment ce am cunoscut geografi ce puneau senini planimetrul pe hărți la 1/50.000. Copiii lor sunt ONG-iștii de azi, ce ne apără pădurile.

Situația e și mai gravă pentru că, mult clamata și mult așteptata digitalizare – care sper să se limiteze la o cumpănită informatizare – nu vine decât să pună paie pe foc, pentru că dă apă la moară unor neaveniți să facă tot felul de aplicații de „monitorizare a defrișărilor”. Mai insidioase decât acestea sunt așa-zisele analize pe tema defrișărilor, ce nu sunt decât remake-uri ale unor articole științifice mai vechi, făcute peste noapte de obscure ONG-uri sau de agenții de presă ad-hoc, precum Panorama.ro⁵, ce a republicat rezultatele unui studiu făcut în 2019, bazat exclusiv pe imagini satelitare și niște ipoteze excesiv de simplificatoare.

Cât timp nu renunțăm la această ipocrită argumentare și justificare a controlului și supra-controlului, ce nu face decât să alimenteze abuzurile sau înțelegerile tacite – după caz –, nu vom avea o comunicare onestă cu tabăra adversă, aceea a celor ce pun mai mult preț pe conservarea naturii decât pe exploatarea și valorificarea durabilă a lemnului. Pentru că, vrem nu vrem, aceștia sunt termenii în care trebuie pusă și soluționată problema.

Dar, vorba unui bun prieten, este clar că nu se vrea! Am debutat online pe Fordaq, acum vreo două decenii, cu un text în care vorbeam despre ipocrizia celor ce fixează, altora, obiective imposibil de atins. Mai perfid mijloc de subjugare a unei întregi economii, printr-un permanent complex de inferioritate, dozat cu mare grijă, nu se poate. Dar poate că între timp s-au schimbat păpușarii, iar noi am ratat momentul propice unei schimbări autentice! Dacă e așa, atunci să ne fie de bine.

---

⁵ <https://panorama.ro/?s=paduri>